

L E G E

pentru modificarea Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193–203, art. 415), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 7, alineatul (2) se completează cu litera j) cu următorul cuprins:

„j) elaborează și aprobă, în scopul calculării tarifelor, metodologiile de determinare a consumului tehnologic și a pierderilor de gaze naturale în rețelele de transport și de distribuție a gazelor naturale.”

2. Articolul 74:

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Dreptul de folosință cu titlu gratuit asupra terenului pe durata de exploatare a rețelelor de gaze naturale, prevăzut la alin. (1), se constituie prin efectul prezentei legi fără a fi necesară obținerea acordului statului sau al unităților administrativ-teritoriale, încheierea oricăror acte juridice sau îndeplinirea altor formalități. Dreptul de folosință constituit în temeiul prezentului articol se exercită și este opozabil terților fără a fi necesară înscrierea acestuia în Registrul bunurilor imobile.”

alineatul (2):

în partea introductivă, textul „cu acordul proprietarilor, în condițiile legii” se substituie cu cuvintele „în condițiile prezentei legi”;

la literele a) și b), textul „dreptul de uz (folosință)” se substituie cu cuvintele „dreptul de folosință”;

la litera c), după cuvintele „sau aeriană a terenului” se introduc cuvintele „pentru construcția rețelelor de gaze naturale și/sau”;

articolul se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Drepturile de folosință și de servitute prevăzute la alin. (2) se constituie în temeiul utilității publice, prin efectul prezentei legi, fără a fi necesară obținerea acordului proprietarilor terenurilor sau ai bunurilor imobile respective, încheierea oricăror acte juridice sau îndeplinirea altor formalități, cu excepțiile stabilite la art. 75 alin. (1¹) și la art. 76 alin. (3). Conținutul drepturilor de folosință și de servitute și durata pe care se constituie acestea sînt prevăzute la art. 75 și 76. Drepturile respective se exercită și sînt opozabile terților fără a fi necesară înscrierea acestora în Registrul bunurilor imobile.”

alineatul (4) se abrogă;

alineatul (6) se completează în final cu textul „, , în condițiile art. 76¹”.

3. La articolul 75:

în denumire, textul „de uz (folosință)” se substituie cu cuvintele „de folosință”;

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Dreptul de folosință asupra terenului pentru executarea lucrărilor necesare de construcție, reabilitare sau modernizare a rețelelor de gaze naturale se constituie în conformitate cu art. 74 alin. (2¹) și se întinde pe durata executării lucrărilor. La exercitarea dreptului menționat, operatorii de sistem, cu notificarea prealabilă a proprietarului terenului sau al bunului imobil, sînt în drept:

a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje și instalații necesare pentru executarea lucrărilor;

b) să desființeze culturi sau plantații, sau alte amenajări existente ori numai să le restrîngă în măsura strict necesară pentru executarea lucrărilor, în condițiile legii;

c) să extragă materiale, să capteze apă, în condițiile legii;

d) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea, să amplaseze birouri și locuințe pe șantier;

e) să sisteze ori să restrîngă activitățile proprietarului în măsura strict necesară pentru executarea lucrărilor menționate.”

articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Prin derogare de la prevederile art. 74 alin. (2¹), în cazul în care lucrările de construcție a rețelelor de gaze naturale implică obținerea unei autorizații de construire sau a unui act permisiv echivalent (în legătură cu construcția de noi rețele de gaze naturale sau porțiuni de rețele de gaze naturale, în legătură cu efectuarea lucrărilor de construcții capitale etc.), dreptul de folosință asupra terenului sau bunului imobil pentru executarea lucrărilor de construcție se constituie cu acordul prealabil al proprietarului terenului sau al bunului imobil respectiv.”

la alineatul (2), textul „Dreptul de uz (folosință)” se substituie cu cuvintele „Dreptul de folosință”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Dreptul de folosință asupra terenului pentru exploatarea și întreținerea rețelelor de gaze naturale, prin efectuarea reviziilor, a reparațiilor și a altor intervenții necesare, în scopul asigurării funcționării lor normale, se constituie în conformitate cu art. 74 alin. (2¹) și se întinde pe toată durata existenței și, respectiv, a exploatării rețelelor de gaze naturale, iar exercitarea lui se face ori de câte ori este nevoie pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor de gaze naturale. La exercitarea dreptului menționat, operatorii de sistem, cu notificarea prealabilă a proprietarului terenului sau al bunului imobil, sînt în drept:

a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje și instalații pentru întreținere, revizie, reparație și alte intervenții necesare pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor de gaze naturale;

b) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea;

c) să afecteze culturi, plantații sau alte amenajări existente și să restrîngă activitățile proprietarului în măsura și pe durata strict necesare pentru executarea lucrărilor de întreținere, revizie, reparație sau a altor intervenții pentru asigurarea funcționării normale a rețelelor de gaze naturale.”

4. La articolul 76:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Dreptul de servitute se constituie în conformitate cu art. 74 alin. (2¹) și se întinde pe toată durata de construcție și/sau de exploatare a rețelelor de gaze naturale.”

articolul se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Prin derogare de la prevederile art. 74 alin. (2¹), în cazul în care lucrările de construcție a rețelelor de gaze naturale implică obținerea unei autorizații de construire sau a unui act permisiv echivalent (în legătură cu construcția de noi rețele de gaze naturale sau porțiuni de rețele de gaze naturale, în legătură cu efectuarea lucrărilor de construcții capitale etc.), dreptul de servitute asupra terenului sau bunului imobil pentru executarea lucrărilor de construcție se constituie cu acordul prealabil al proprietarului terenului sau al bunului imobil respectiv.”

5. Legea se completează cu articolul 76¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 76¹. Exercițarea drepturilor de folosință și de servitute.
Recuperarea prejudiciilor cauzate

(1) În scopul acordării de despăgubiri convenite, aferente exercitării drepturilor de folosință și de servitute prevăzute la art. 75 și 76, operatorii de sistem sînt obligați să încheie contracte-cadru cu proprietarii terenurilor sau ai bunurilor imobile afectate de exercitarea drepturilor de folosință și de servitute.

(2) Contractul-cadru se elaborează în conformitate cu clauzele obligatorii aprobate de Guvern și stabilește drepturile și obligațiile operatorului de sistem și ale proprietarului terenului sau al bunului imobil afectat în legătură cu exercitarea drepturilor de folosință și de servitute prevăzute la art. 75 și 76, inclusiv modalitatea de determinare a despăgubirilor pentru pagubele produse de către operatorii de sistem la exercitarea drepturilor respective.

(3) Contractul-cadru se încheie la inițiativa operatorului de sistem sau la solicitarea proprietarilor terenurilor sau ai bunurilor imobile afectate. Operatorii de sistem informează proprietarii terenurilor și ai bunurilor imobile afectate de exercitarea drepturilor de folosință și de servitute cu privire la dreptul de a încheia contractul-cadru corespunzător și cu privire la alte drepturi care le revin în conformitate cu prezentul capitol, prin afișarea pe panoul informativ și prin publicarea pe pagina lor web a modelului contractului-cadru și a altor informații relevante în acest sens.

(4) Despăgubirile pentru pagubele produse de către operatorii de sistem la exercitarea drepturilor de folosință și de servitute prevăzute la art. 75 și 76 se stabilesc cu luarea în considerare a următoarelor:

- a) suprafața de teren afectată în legătură cu efectuarea lucrărilor respective;
- b) valorile pentru producțiile estimate ale culturilor și ale plantațiilor afectate, precum și pentru amenajările afectate;
- c) valoarea de piață a bunurilor imobile afectate.

(5) Cuantumul despăgubirii datorate se stabilește în fiecare caz în parte prin acordul părților sau, în cazul în care părțile nu ajung la un acord, de instanța de judecată.”

6. La articolul 78 alineatul (2), cuvintele „dreptul de uz” se substituie cu cuvintele „dreptul de folosință”.

7. Articolul 99 alineatul (3):

la litera a) liniuța întâi, cuvintele „acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor” se substituie cu cuvintele „acoperirea nivelului rezonabil și justificat al consumului tehnologic și al pierderilor”;

litera d) se completează în final cu textul „, , determinat în conformitate cu metodologiile aprobate de Agenție”.

Art. II. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Drepturile de uz (folosință) și servitutea constituite în mod valabil în conformitate cu art. 74–78 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale nu vor fi afectate de modificările operate prin prezenta lege și continuă să fie valabile în conformitate cu condițiile negociate de părți la momentul constituirii acestor drepturi.

(3) Modificările operate prin prezenta lege nu vor afecta prevederile Legii nr. 105/2017 privind declararea utilității publice pentru lucrările de interes național de construcție a conductei de transport gaze naturale pe direcția Ungheni–Chișinău și implementarea unor măsuri pentru operarea, exploatarea și întreținerea conductei de transport gaze naturale Iași–Ungheni–Chișinău.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ANDRIAN CANDU

**Chișinău, 26 iulie 2018.
Nr. 182.**